

CĒSU VĒSTURES NOSLĒPUMI

Šo karti, kas ietver maršrutu un ieteikumus, ir radījušas Cēsis dzīvojošas ģimenes vairāku koprades darbnīcu laikā. Šeit ir apkopotas apskates vietas un ieteikumi, kas ir svarīgi ģimenēm ar bērniem, lai ne tikai uzzinātu ko jaunu, bet arī labi pavadītu laiku Cēsīs. Sāc pastaigu laukumīnā pie Sv. Jāņa baznīcas, tur, kur atrodas skulptūra "Gadsimtiem ejot", kas attēlo seno Cēsu sargu, vīru ar lukturi. Iedomājies, kā būtu, ja tieši šis būtu tavas pastaigas pavadoņi no seniem laikiem, kurš palīdzētu atklāt Cēsu dabas noslēpumus.

APAKŠPUNKTU NOZĪME: **V** - VĒSTURES FAKTI **I** - INFORMĀCIJA **U** - UZDEVUMS **P** - PADOMS

1. SKULPTŪRA "GADSIMTIEM EJOT"

- V** Skulptūru (tautā sauktu arī par "Laika veci") izveidojis tēlnieks Matīass Jansons. Tā atklāta 2005.gadā un tajā attēlots vīrs ar lukturi. Skulptūra atrodas netālu no Sv. Jāņa baznīcas.
- Leģenda vēsta, ka sen senos laikos Cēsīs dzīvojis vīrs, kas naktī apstaigājis pilsētu ar nūju un iedegtu lukturi. Pilsētnieki zināja, kamēr vien šis vīrs staigās pa pilsētas ielām, pilsētā ir droši un mierīgi. Taču kādu nakti vīrs pazuda... Bet, ja kādā pilsētas šķērsielā reiz satiksiet vīru ar nūju un lukturi rokā – neaizmirstiet spodrināt luktura stiklus!!

Adrese: Torņa iela 3

2. CĒSU SV. JĀŅA LUTERĀŅU BAZNĪCA

- V** Cēsu Svētā Jāņa baznīca celta 13.gadsimta otrajā pusē. Tā ir viena no vecākajām gotiskajām mūra baznīcām Latvijā un lielākā viduslaiku bazilika Latvijā ārpus Rīgas.
- U** Uzkāp baznīcas tornī un paskaties, kas ir tās vietas, ko vēlies apskatīties!
- U** Pie baznīcas ārdurvīm labajā pusē ir bronzas gliemežvāks, bet kreisajā - apaļš akmens. Noskaidro, no tie nozīmē!

Adrese: Lielā Skolas iela 8

3. MĀJA, KUR DZIMIS ALFRĒDS KALNIŅŠ

- V** Šī ir ir viena no vecākajām mūra ēkām Cēsīs. Ēka celta 18.gs. pirmajā pusē kā dzīvojamā māja. Ilgus gadus šis nams pulcēja vietējos vācu muižniekus, ārstus, advokātus, ierēdņus un tika dēvēts par "Harmonijas namu". Gandrīz pusotru gadsimtu te bija Cēsis vienīgā zāle, kur notika koncerti un sarīkojumi. 1879. gadā šajā namā dzimis latviešu operas pamatlicējs Alfrēds Kalniņš.
- U** Atrodi komponistam A.Kalniņam veltīto piemiņas plāksni!

Adrese: Rīgas iela 24

4. SKULPTŪRA "SENĀS CĒSIS"

- I** Skulptūra "Senās Cēsis" ir bronzā veidots pilsētas plāna attēlojums, kas radīts, balstoties uz pirmajiem pieejamajiem pilsētas plāniem no viduslaikiem. "Senajās Cēsīs" redzami arī objekti, kādi mūsdienās pilsētā vairs nav apskatāmi. Skulptūras autors ir tēlnieks Matīass Jansons.

Adrese: Rožu laukums

5. MĀJA, KUR ANDREJS PUMPURS RAKSTĪJA "LĀČPLĒSI"

- I** Šis senais nams ir būvēts 19. gadsimta vidū. Šajā namā 1882.-1885. gadā dzīvoja rakstnieks Andrejs Pumpurs ar ģimeni un rakstīja eposu "Lāčplēsi".
- U** Atrodi rakstniekam A.Pumpuram veltīto piemiņas plāksni!

Adrese: Lielā Katrīnas iela 14

6. CĒSU MĀKSLAS SKOLA

- I** Šajā ēkā atrodas gan Cēsu mākslas skola, gan dzimtsarakstu nodaļa.
- V** Nams celts 1912.gadā pēc Rīgas arhitekta V. Reslera projekta un ir viens no Cēsu jūgendstila paraugiem.
- U** Pavēro šīs ēkas logus! Cik atšķirīgas formas vari saskaitīt?

Adrese: Palasta iela 11

7. KRISTUS APSKAIDROŠANAS PAREIZTICĪGO BAZNĪCA

- V** Pareizticīgo baznīca (iesvētīta 1845.g.) ir ieturēta bizantiešu stilā, to rotā svēto ikonās un izteiksmīgi zilie torniņi. Blakus baznīcai atrodas Pils parka izveidotāja un viņa piederīgo kapi.
- U** Ieskaties rūpīgi. Cik ikonās (īpašs gleznu veids) vari saskaitīt uz baznīcas sienām?

Adrese: Palasta iela 22

8. RIEKSTU KALNS

- V** Pirmā apdzīvotā vieta Cēsīs bija Riekstu kalns. Jau 11. gs. to apdzīvoja vendi, kas šeit bija uzbūvējuši koka pili, apkārt tai izveidojuši apmetni, kapsētu un pārceltuvi pāri Gaujai.
- U** Uzkāp Riekstu kalnā un atrodi savu mīļāko skatupunktu uz parku vai veco pili!

Adrese: Pils parks

9. VECĀ ALUS DARĪTAVA / MĀKSLAS TELPA MALA

- V** Šī ir viena no vecākajām alus darītavām Latvijā. Alus darītavas vecā ēka ir arhitektūras pieminekļis (tipiska 19. gs beigu rūpnīcas ēka).
- I** Šobrīd vecā alus darbnīca ir tapusi par mūsdienīgu izstāžu centru, kur ierikota mākslas telpa/kafejnīca Mala.
- U** Pavēro vecās alus darītavas skursteni. Ko tas atgādina?

Adrese: Lenču iela 11

10. SIRDSAPZIŅAS UGUNSKURS

- V** Ekspozīcija "Sirdsapziņas ugunsurs" izveidota ar mērķi skaidrot mūsdienu sabiedrībai Latvijas okupācijas vēsturi, kā arī parādīt kādreizējā Cēsu aprīnķa iedzīvotāju nacionālo pretošanos okupāciju režīmiem no 1940. līdz 1957. gadam.

Adrese: Pils iela 12

11. KOPSTRĀDES MĀJA SKOLA6

- V** Šajā ēkā 19. gs atradās Cēsu aprīnķa skola.
- I** Tagad ēkā atrodas ne tikai kopstrādes telpas, bet arī ekspozīcija "Senā skola". Tā ir telpa, kas iekārtota kā skola pirms 100 gadiem. Bērniem ir iespēja iejusties senās skolas atmosfērā, mēģinot rakstīt uz skolēna tāfelītes ar improvizētu grīfeli. Pieteikšanās "Senās skolas" apskatei: 22014848 (jāpiesakās nedēļu iepriekš).
- U** Atrodi piemiņas plāksni un noskaidro, kādi ievērojami cilvēki mācījušies šajā ēkā!

Adrese: Lielā Skolas iela 6

IESAKĀM IEGRIEZTIES!

- P** Veikals "Mīti un zīle rokā" iesakām nogaršot uz vietas ceptu, svaigu un veselīgu maizi un iegādāties bio graudaugu produktus!
- P** Kafejnīca "Vīnetas un Allas kārumlāde" iesakām nogaršot kūkas, kafiju un konditorejas izstrādājumus!

Adrese: Rīgas iela 18

Adrese: Rīgas iela 12

Maršruti tapuši koprades darbnīcās un diskusijās, kurās piedalījās: Nina Bušmane, Charles Bušmanis, Baiba Dambe, Kaspars Dambis, Matilde Dambe, Rūdolfs Dambis, Dāvis Jenerts, Madara Jenerte, Kalvis Krūmiņš, Anna Loze, Emīlija Millere, Kristofers Neilands, Teodors Neilands, Emīls Rua, Kristofs Rua, Rafaels Rua, Eļina Žagare.

Projekts tapis ar Pašvaldības aģentūras "Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs" finansiālu atbalstu.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.

Koncepcijas autore: Eļina Bušmane
Ilustrācijas: Linda Lošina

Līdzfinansējums: Atbalstītāji:

© SIA Design Elevator, 2021
www.designelevator.com
@designelevator

de

Design Elevator